

ODRODZENIE I REFORMACJA W POLSCE

TOM XVIII

OSSOLINEUM

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

ODRODZENIE I REFORMACJA
W POLSCE

TOM XVIII

WROCŁAW-WARSZAWA-KRAKÓW-GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1973

KOMITET REDAKCYJNY

Oskar Bartel — zastępca redaktora (Warszawa), *Juliusz Domański* (Warszawa), *Leszek Hajdukiewicz* (Kraków), *Lech Szczucki* (Warszawa), *Janusz Tazbir* — redaktor (Warszawa),
Andrzej Wyczański (Warszawa)

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo Wrocław, Oddział w Warszawie 1973. Nakład 500 + 125 egz. Objętość: 19,90 a.w., 15,25 a. druk.; 20,28 ark. A-1. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70 × 100. Oddano do składania 6 I 1973. Podpisano do druku w sierpniu, druk ukończono w sierpniu 1973. Drukarnia im. Rewolucji Październikowej, Warszawa ul. Mińska 65, zam. 163/73, R-23, cena: 60,— zł.

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

<i>Jan Czerkowski</i> (Lublin), Z problemów antropologii filozoficznej w Polsce XVI w. (Jana z Trzciany koncepcja godności człowieka)	5
<i>Delio Cantimori</i> , Interpretacje reformacji	25
<i>Lech Szczucki</i> (Warszawa), Wokół <i>Sylw</i> Modrzewskiego	53
<i>Mirostław Korolko</i> (Warszawa), Spory i polemiki wokół konfederacji warszawskiej w latach 1573—1576	65
<i>Marceli Kosman</i> (Poznań), Tolerancja wyznaniowa na Litwie do XVIII w.	95
<i>Tadeusz Wasilewski</i> (Warszawa), Zdrada Janusza Radziwiłła w 1655 r. i jej wyznaniowe motywy	125

MATERIAŁY

<i>Jerzy Starnawski</i> (Łódź), Olafa Celsiusa „ <i>Bibliothecae Uppsaliensis Historia</i> ” (1745) jako polonicum	149
<i>Zdzisław Spieralski</i> (Warszawa), Niccolo Machiavelli a Stanisław Łąski. Przyczynek do „nieobecności” Machiavellego w Polsce	153
<i>Stanisław Tworek</i> (Lublin), Z dziejów <i>Biblii</i> kalwinów litewskich w XVII wieku	167
<i>Tadeusz Wasilewski</i> (Warszawa), Przyczynek do biografii Zbigniewa Morsztyna	177
<i>Janusz Tazbir</i> (Warszawa), Socynianizm prusko-brandenburski w XVII i XVIII wieku	181

KRONIKA NAUKOWA

<i>S. Napiórkowski</i> (Genewa), Instytut Historii Reformacji w Genewie	197
---	-----

RECENZJE

W. Czaplński, Władysław IV i jego czasy (<i>Z. Kuchowicz</i>)	201
L. Szczucki, W kręgu myślicieli heretyckich (<i>H. Kowalska</i>)	209
Jacobi Chii Palaeologi catechesis christiana (<i>M. Firpo</i>)	214
Problemy literatury staropolskiej (<i>T. Lancholc</i>)	218

I. Luksaitė, Rasprostranienije litowskiego jazyka (<i>M. Kosman</i>)	220
M. Korolko, O prozie <i>Kazań sejmowych</i> (<i>T. Bieńkowski</i>)	223
M. Pawlak, Dzieje Gimnazjum Elbląskiego (<i>S. Tworek</i>)	226
J. Buława, Walki społeczno-ustrojowe w Toruniu (<i>M. Kosman</i>)	229
W. Gastpary, Sprawa toruńska w roku 1724 (<i>J. Staszewski</i>)	231
Historia Nauki Polskiej, t. I, (<i>A. Wyczański</i>)	240

Cena zł 60.—